

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. III. Evertitur fundamentum partis oppositæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

CAPVT III.

*Evertitur fundamentum partis
oppositæ.*

SUMMARIUM.

*Non omne peccatum mortale est vio-
latio charitatis Dei, vel proximi.
num. 17. seqq.*

*Legislator humanus & vult, & po-
test obligare sub mortali in alijs,
præter charitatem num. 20.*

*Ecclesia potest iniungere alia, præter
ea, quæ præcepta sunt iure Divino,
vel naturali. num. 21. & seqq.*

*Peccatum mortale opponitur charita-
ti, sed non semper obiective, licet
semper subiective. num. 25.*

*Contemptus alius est rei præcepta, alius
legis præcipientis, aut legislatoris.
Et quid inde pro qualitate peccati?
num. 26.*

17. **I**N fine capitis primi proposui
fundamentum, quo hallucinabantur veteres, ut existimarent, præcepta Ecclesiæ non obligare sub mortali. Quod fundamentum in eo cardine vertitur, quod non est peccatum mortale, nisi sit contra charitatem Dei, & proximi, secluso contemptu, & scandalo. Quæ doctrina improbalis est, ut iam ostendo.

18. Primo. Nam vel ea propositio est vniversalis de omni peccato mortali, vel solum est de peccato mortali, quod committitur contra legem humanam: quidquid dicatur, est implicatio, & inconsequentia doctrinæ: ergo ea doctrina falsa est, improbabilis, & implicatoria. Probatur minor. Et in primis si dicatur primum, quod intelligitur de omni peccato mortali, contra est: nam

iuxta eam doctrinam, violare legem ex contemptu est peccatum mortale: & tamen contemptus legis non est contra charitatem Dei, aut proximi: ergo datur peccatum mortale, quod non sit contra charitatem Dei, aut proximi.

19. Si vero dicatur, esse peccatum mortale, quod violat legem naturalem, aut Divinam, quamvis non sit contra charitatem Dei, & proximi, ex alio capite oritur inconsequentia: hinc enim inferitur, quod conceptus peccati mortalis stat sine eo, quod sit contra charitatem Dei; & hoc semel admisso, nullum potest esse discrimen quoad hoc inter legem Divinam, & humanam. Præterea quia contemptus legis humanæ apud eos Authores est peccatum mortale: & talis contemptus non est violatio formalis legis Divinæ, aut naturalis; quia sicut non servare legem humanam solum est violatio legis humanæ; ita & contemnere illam: ergo datur peccatum mortale contra legem humanam, quod non sit contra charitatem Dei, & proximi.

20. Secundo. Nam quod leges humanæ non possint obligare sub mortali, nisi in ijs, quæ spectant ad charitatem Dei, & proximi, vel est, quia legislator non vult obligare, vel quia non potest: quidquid dicatur, ingentia parturit absurditatum monstra: ergo id tamquam falsum, & improbabile rejiciendum est. Probatur minor. Si enim dicatur primum, quod legislator non vult, id est pugnare contra rei evidentiam. Sæpe enim videmus, legislatorem præcipere, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, multa, quæ non sunt contra charitatem Dei, aut proximi: sed quæ sic præcipit, vult præcipere sub reatu peccati mortalis, cum ex communicatio latæ sententiæ fulminari non possit, nisi propter peccatum mor-

mortale: ergo evidens est, legislato-rem velle obligare sub reatu peccati mortalis.

21. Si vero dicatur, legem humanam non posse obstringere graviter conscientiam, nisi in ijs, quæ sunt contra charitatem Dei, & proximi; id est multo absurdus. Hinc enim infertur, Ecclesiam non posse præcipere, nisi quæ præcepta sunt lege naturali, aut Divina. Etenim omne peccatum, quod est formaliter contra charitatem Dei, & proximi, militat contra ius Divinum, & naturale; quia hoc iure interdicitur, quicquid est contra charitatem Dei, & proximi: ergo si Ecclesia non potest interdicerere sub mortali, nisi quæ sunt contra charitatem Dei, & proximi; non potest interdicerere sub mortali, nisi quæ iure Divino, & naturali interdiciuntur.

22. Quod autem Ecclesia non possit præcipere, aut interdicerere sub reatu culpæ gravis, nisi quæ iure Divino, vel naturali præcepta, aut interdicta sunt, est error peior priore. Contra quem militat de monstraciones plusquam duodecim, quas in 2. part. Crif. Theol. disp. 22. proposui contra Caramuelem asserentem, non esse evidens, quod possit Ecclesia præcipere, plusquam pœnaliter, & sub reatu culpæ. Sufficiat modo repetere definitiones Concilij Tridentini, ex quibus constat, esse in Ecclesia potestatem præcipiendi, & de facto esse data præcepta ab Ecclesia, quæ graviter obligent, ultra ea, quæ iure Divino, & naturali constringunt conscientias.

23. Sess. 6. cap. 8. de Baptismo sic statuit Concilium. *Si quis dixerit, baptizatos liberos esse ab omnibus Sæctæ Ecclesiæ præceptis, quæ vel scripta, vel tradita sunt, ita ut ea observare nõ tenentur, nisi se sua sponte illis submittere volerint, anathema sit.* Vbi

notandum est primo, evidenter constare, in Ecclesia esse præcepta plurima ultra ea, quæ iure naturali, & Divino præcipiuntur, & Concilium loqui de illis. Secundo, evidens esse, quod dantur in Ecclesia eius modi præcepta graviter obligantia, maxime, quæ versantur in materia gravi, & habeat annexam excommunicationē latæ sententiæ, nã de his loquitur Conciliũ; loquitur enim de omnibus. Constat ergo ex Concilio Tridentino, posse Ecclesiam subreatu culpæ gravis, præcipere; ultra ea, quæ sunt præcepta iure Divino, aut naturali.

24. Deinde præcepta Ecclesiæ constituentia impedimenta dirimentia matrimonij esse multa, quæ non sunt iuris naturalis, aut Divini positivi; eaque præcepta graviter obligare, constat etiam ex Concilio Trident. sess. 24. can. 4. de matrim. *Si quis dixerit, Ecclesiam non potuisse constituere impedimenta matrimonium dirimentia, vel in eis constituendis errasse, anathema sit.*

25. Pro plena ergo responsione ad præfatum argumentum advertendum est, dupliciter posse peccatum esse contra charitatem Dei; scilicet obiective, & subiective. Peccatum obiective opponitur charitati, quando oppinitur ratione obiecti, sive ex parte modi tendendi in obiectum: v.g. odium Dei directe opponitur charitati Dei; quia odium, & charitas eiusdem obiecti opponuntur obiective. Opponitur peccatum mortale subiective charitati Dei, quatenus peccatum mortale expellit à subiecto charitatem, & charitas expellit à subiecto quodlibet peccatum mortale; eo quod sint incompatibilia in eodem subiecto. Et ita distinguenda est maior: nullum est peccatum mortale, nisi quod opponitur charitati [obiective.] nego; [subiective] concedo. Quæ responsio paret ex dictis.

Circa

26. Circa id vero, quod subiungit illud argumentum, supponendo, quod qui violat legem ex contemptu peccat mortaliter, videndus est P. Suarez lib. 3. de legib. cap. 28. ubi distinguit inter contemptum rei præceptæ, & contemptum legis, aut præcepti, ut respicit legislatorem: asseritque posse non esse peccatum mortale contemptum rei præceptæ, eo quod res præcepta habeat aliquem defectum, aut imperfectionem, ratione cuius rem præceptam non dedecet contemptus internus. Rursus contemptus, præcepti, ut respicit legislatorem, vel potest esse contemptus personæ, vel contemptus legislatoris, ut talis, sive contemptus iurisdictionis, quæ quidem est a Deo. Primo modo potest non esse peccatum læthale, quatenus persona legislatoris habeat aliquem defectum, ratione cuius mereatur talem contemptum internum. At vero secundo modo est peccatum mortale, quia sic contemnitur ipsa Prælatio, & iurisdictionis.

Suar.

CAPVT IV.

*An præfata propositio digna sit
graviore censura?*

SUMMARIUM.

*Opinio negans gravem obligationem ex
præcepto Ieiunij, an sit temeraria?
num. 28.*

*Propositio affirmans obligationem ser-
vandi festa, an sit de fide? n. 29.*

*Opinio negans talem obligationem vi-
detur erronea num. 30. & seqq.*

*Stare potest, quod respectu alicuius
erronea non sit. num. 33.*

27. **S**anctissimus Dominus Inno-
centius XI. eas propositiones in hoc decreto damnat ut mini-

*num, tamquam scandalosas, & dum
vitur eo termino, ut minimum,
fatis clare constat, cum non exclude-
re alias graviores censuras, quibus
fortasse dignæ sunt aliquæ ex ijs sexa-
ginta quinque propositionibus. Inqui-
rimus ergo, an ea propositio, quæ ne-
gat obligationem sub mortali ser-
vandi festa, sit digna graviore cen-
sura.*

28. P. Valentia agens de præ-
cepto ieiunij (ut refert Amadeus
tract. de Ieiunio prop. 6. num. 4.)
asserit, eam opinionem, quæ negat
gravem obligationem, esse temera-
riam. Quod idem diceret, de præ-
cepto servandi festa; cum de omni-
bus quinque Ecclesiæ præceptis ea-
dem sit ratio. Ea ergo opinio merito
censetur temeraria. Illa enim propo-
sitis temeraria est, quæ opponitur
communi sententiæ Doctorum, qui
illam timentur tamquam certam;
sic se habet ea opinio damnata, ut
constat ex dictis: ergo est temeraria.
Quod si duo, vel tres contradicunt,
temere procedunt.

29. P. Suarez tom. 3. in 3. part.
disp. 88. sect. §. Dicendum, asserit,
esse de Fide, dari in Ecclesia præcep-
tum graviter obligans ad auditionem
Missæ in diebus festis. Dicit autem
esse ex Fide, non quia hæc gravis
obligatio sit immediate revelata, sed
quia infertur evidenter ex vna præ-
missa de Fide, adiuncta alia præmissa
evidenti.

30. Iuxta quem sensum assero, eam
propositionem damnatam esse erro-
neam. Ita docent aliqui Recentiores
agentes de præcepto ieiunij, teste
Amadeo ubi supra. Procius confir-
matione, præmittendum est, con-
clusionem Theologicam esse illam,
quæ evidenter deducitur ex vna præ-
missa de Fide, & alia evidenti.

31. Probatur conclusio. Illa est
propositio erronea, quæ contradicit
con-